

BEMESTING EN BOSBOUW

Bemesting wordt al een eeuw in de Nederlandse bosbouw toegepast, waarbij de opvattingen over doel, zin en intensiteit in de loop van de tijd nogal zijn veranderd. De belangstelling was het grootst ten tijde van de aanleg van de heidebebouwingen, van de jaren twintig tot en met de jaren direct na de Tweede Wereldoorlog. Toen werd bemesting vooral gezien als ter bevordering van de vorming van bosgrond, minder als middel tot grondverbetering of tot groei-verbetering. Daarna is de belangstelling voor bemesting van de zijde van de bosbouw afgenomen. De laatste jaren is daarin echter weer een opleving te bespeuren. Daarbij gaan de gedachten uit naar bemesting als mogelijke "milieumaatregel", als middel om de negatieve invloed van bodemverzuring en overmatig stikstofimmissie op de bosbouw (boomgroei/houtproductie) tegen te gaan.

J. van den Burg geeft in Meststoffen (1989, 1: 5-19) een uitvoerig gedocumenteerd beeld van de geschiedenis van de bemesting en het bemestingsonderzoek in de Nederlandse bosbouw. Niet altijd even gemakkelijk leesbaar, maar zeer lezenswaardig wordt alles op een rij gezet in een overzicht dat kernachtiger verwoord bepaald niet in het NBT had misstaan. Misschien had dan ook het einde duidelijker kunnen zijn over de daar doorklinkende, niet geheel sporende suggesties dat bemesting als milieumaatregel zin heeft en dat recent gestart onderzoek naar die zin nog zal moeten laten zien wat het oplevert. Nu houdt de lezer ruimte voor eigen uitleg. Zo concludeert de redactie van Meststoffen in het voorafgaande "In kort bestek": "Sinds enige jaren is er weer vraag naar toepassing van bemesting in de bosbouw, om de bomen beter bestand te laten zijn tegen de toenemende milieuverontreiniging. Voor bemesting in de bosbouw geldt echter onbekend maakt onbemind".

Meststoffen is een uitgave van het Nederlands Meststoffen Instituut te 's-Gravenhage, een bundeling van vnl. kunstmestproducenten en -handels. Belangstellenden kunnen het daar gratis aanvragen.

JGdM

DE LANDEIGENAAR, APRIL 1989

In dit nummer een belangwekkend interview met ir. W. F. S. Duffhues, die sinds 1 oktober 1988 directeur is van de directie Bos- en Landschapsbouw, waarin hij met name aandacht besteedt aan de rentabiliteit van het Nederlandse bos. "De bosbouwsector is zeer divers", zegt hij. "Allerlei mensen en instanties zijn met bosbouw bezig. De moeilijkheid is echter dat men ten opzichte van elkaar ook zeer divers redeneert. Een tekortkoming van de sector is

dat zij te weinig van zichzelf overtuigd is. Dat laat zij althans naar de overheid toe blijken: 95% van de sector vindt het een vrijwel onhaalbare zaak bos rendabel te maken. Ik vind dat flauwe kul. Iedere sector kan geheel of gedeeltelijk rendabel zijn, maar men moet bereid zijn tot het uiterste te gaan om eruit te halen wat er in zit."

Hij wijst er bovendien op dat de bosbouwsector behoefte heeft aan een betere organisatie. Geluiden vanuit de sector natuur dringen volgens hem veel beter door naar buiten omdat daar wel een goede organisatie is.

Als een van de belangrijkste aandachtspunten voor de komende jaren ziet de heer Duffhues de vraag hoe kan worden bereikt dat in het jaar 2000 in principe geen subsidies voor de bosbouw meer nodig zijn, omdat hij het belangrijk vindt dat de sector onafhankelijker van de overheid wordt. Daarentegen vindt hij vergoedingen voor specifieke, niet-marktbare produkten van het bos, die van maatschappelijk belang worden geacht zoals het recreatief belang of het natuurbelang, een goede zaak. Al voegt hij daaraan toe dat hij zelf er een voorstander van is als men voor het kunnen recreëren in het bos zou betalen.

Als mogelijke oplossingsrichtingen voor het verbeteren van de rentabiliteit noemt hij:

- hoe het bos te beheren met de minste kosten;
- bosaanleg niet alleen op de slechtste gronden;
- mogelijk gebruik van meststoffen en bestrijdingsmiddelen in het bos om de groei te verbeteren;
- optimaal gebruik van natuurlijke verjonging om hoge kosten van herplant te voorkomen;
- elders binnen het ministerie beleidsruimte scheppen om bosbouwbeleid te kunnen realiseren.

Over de herplantplicht tenslotte, waarvan hij een voorstander zegt te zijn, stelde Duffhues dat je je moet afvragen of de wetgeving wel zo rigide moet zijn dat er geen fatsoenlijke uitwijkmogelijkheden zijn om bossen zodanig aan te leggen dat ze ook kunnen blijven leven. Hij vraagt zich af of het herplanten steeds op dezelfde plaats moet gebeuren. Hij denkt dat we daarin iets flexibeler zouden moeten zijn.

In dit nummer van De Landeigenaar verder artikelen over het braakleggen van gronden en de mogelijkheid om zulke gronden te bebossen, een interview met de heer Tänzer van Stibos en de inleiding die de heer Klarenberg van de directie NMF voor de sectie particulieren van de NVBE heeft gehouden over de wijziging van de Natuurschoonwet.

P. R. S.